

Қазақстан банктері

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

2023 жылдың қорытындысы

Негізгі тенденциялар

- Банктік несиелендіруде 2023 жылы бөлшек саудада өсу қарқынының баяулауы (бір жыл бұрынғы 31,3% көрсеткіштен 26,7%-ға дейін) және бизнесті несиелендіруде жеделдету (13,9%-дан 16,7%-ға дейін) байқалды.
- Бөлшек саудадағы несие циклінің тарылуы сұраныстың қанығуы, жаңа қарыз алушылар ағынының айтарлықтай төмендеуі (бір жыл бұрынғы +411 мыңға қарсы +549 мың), автокредит беру мен ипотекадағы жеңілдікті бағдарламалардың қысқаруы аясында орын алды.
- Бұл ретте бизнеске қарыздар портфелінің өсуі (13,9%-дан 16,7%-ға дейін) кредиттеудің төмен енуі (тек 2,5% банктік қарыздар бар), экономикадағы инвестициялық белсенділіктің жалпы өсуі (+13,7%) аясында шағын кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздар беру көлемінің ұлғаюы (+53%) есебінен жеделдеді несиелік ресурстар құнының төмендеуін күтуге байланысты ірі бизнестің несиеге деген сұранысы.
- Кредиттер бойынша баға шарттары өткен жылдың көп бөлігінде өткен жылға қарағанда жоғары сақталды. Бірақ базалық мөлшерлеменің төмендеу циклі басталғаннан кейін өткен жылдың соңына қарай олардың жақсаруы байқалды, бұл ағымдағы жылы, әсіресе заңды тұлғаларға несие беруде жалғасатыны анық.

- Сектордың пайыздық маржасы қорландыру құнынан активтер кірістілігінің неғұрлым жеделдетілген өсуіне байланысты өсті (5,75%-дан 6,34%-ға дейін), мұнда ағымдағы шоттардың жоғары үлесі (клиенттер салымдарының 26%) және пассивтер жағында шетел валютасының салымдары бойынша өзгермейтін мөлшерлемелер (барлық депозиттердің 23%) негізгі әсер етті. әсер етті.
- Жоғары маржа (+59 б.п.) және бизнестің өсуі (+23% несие портфелі) сектор пайдасының артуына ықпал етті, бұл өз кезегінде несие портфелі бойынша провизиялардың өсуінің баяулауы аясында капиталдандыру деңгейіне (+31%) пайдалы әсер етті (4,4 есе, Т232 млрд-тан Т53 млрд дейін).
- Тәуекел құны операциялық ортаның жақсаруы аясында айтарлықтай төмендеді (сектор бойынша көрсеткіш 7,6-дан 6,4%-ға дейін төмендеді).
- Несие портфелінің сапасы (NPL 3,4-тен 2,9%-ға дейін төмендеді) жұмыс істемейтін қарыздарды төмендету және олардың балансы бойынша төмен өсуі бойынша жалғасып жатқан жұмыс аясында жақсарды (бір жыл бұрын 146 млрд теңгеге өсуге қарсы +Т49 млрд).
- ЕДБ қызметіндегі осы оң тенденциялар аясында S&P, Moody's және Fitch тарапынан оң рейтингтік іс-қимылдар саны айтарлықтай өсті (бір жыл бұрын 4 және 4-ке қарағанда 9 рейтингтің жоғарылауына және 6 болжамның қайта қаралуына дейін)

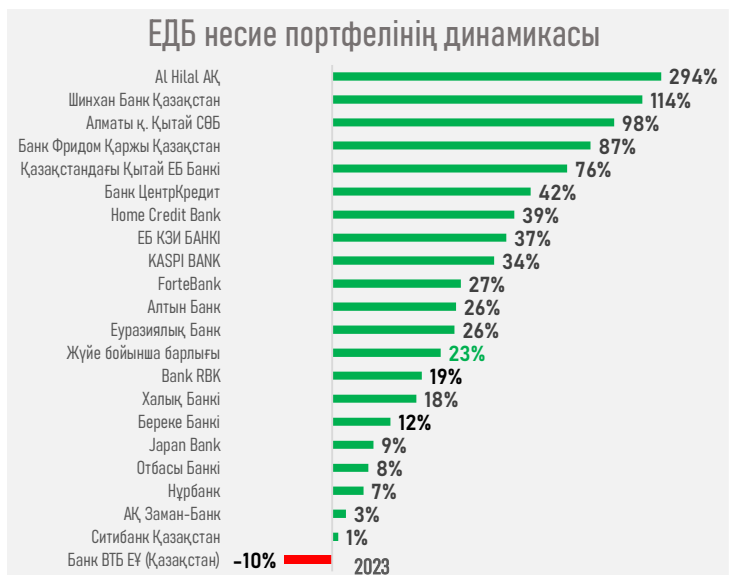

* Кәсіпкерлік қызметке ЖК несиелерін қоса алғанда

Банктердің экономикаға несиелері **

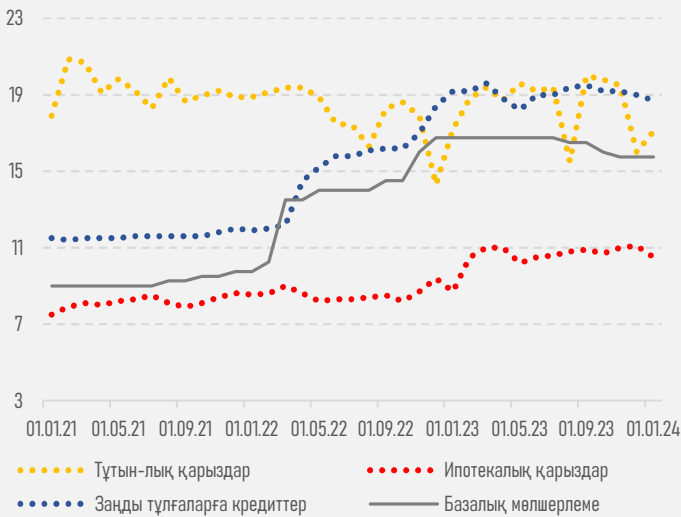
** Деректер көзі: ҚРҰБ

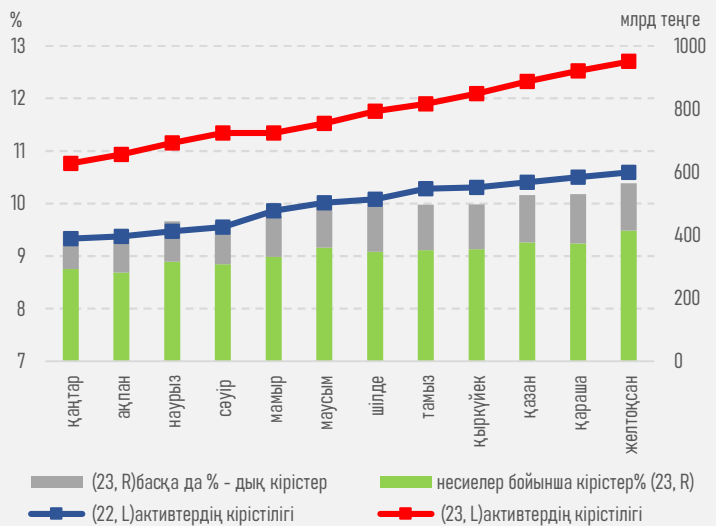
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2023

Банктердің экономикаға несиелері **

ЖТ, ЗТ қарыздары бойынша орташа өлшенген мөлшерлемелер

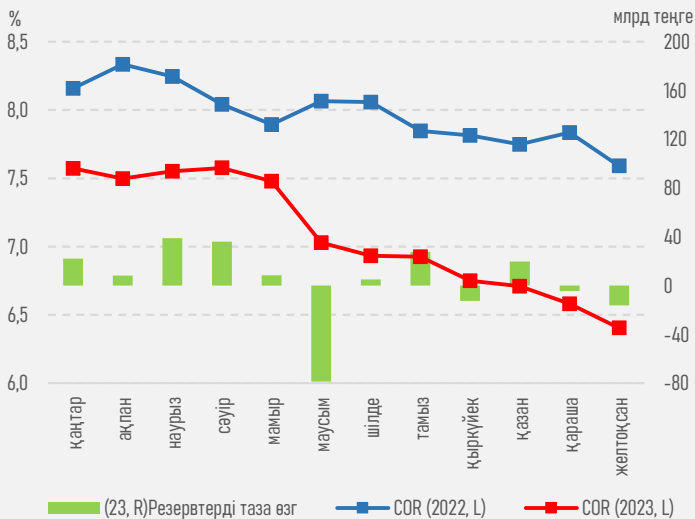
Активтердің кірістілігі (пайыздық кірістер/кіріс әкелетін активтер)

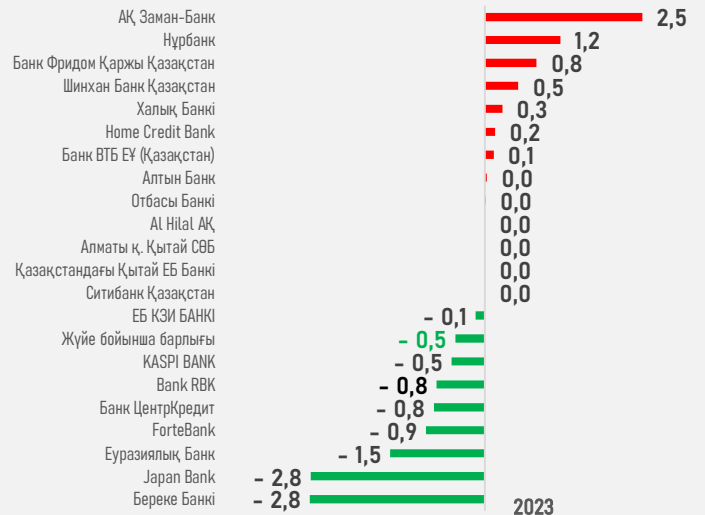
Жұмыс істемейтін қарыздар*

Несиелік тәуекелдің құны

(CoR: қалыптастырылған провизиялар/орташа несие портфелі)

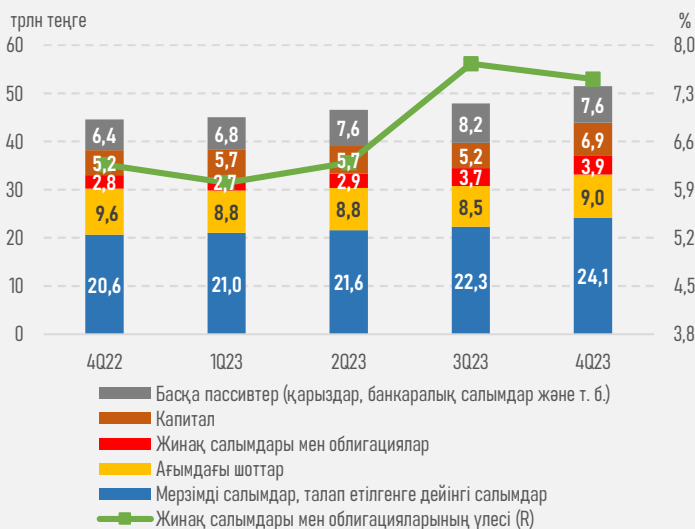

NPL 90+ өзгерту, б. б.

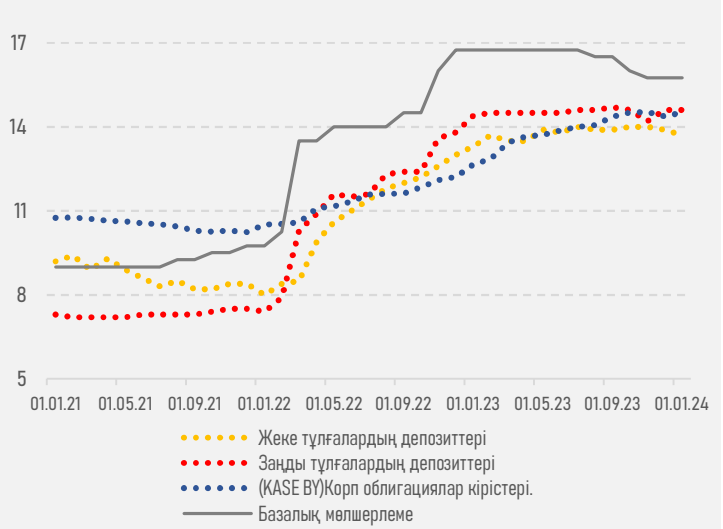

Банк жүйесінің міндеттемелері*

Пассив динамикасы

ЖТ, ЗТ депозиттері бойынша орташа өлшенген мөлшерлемелер

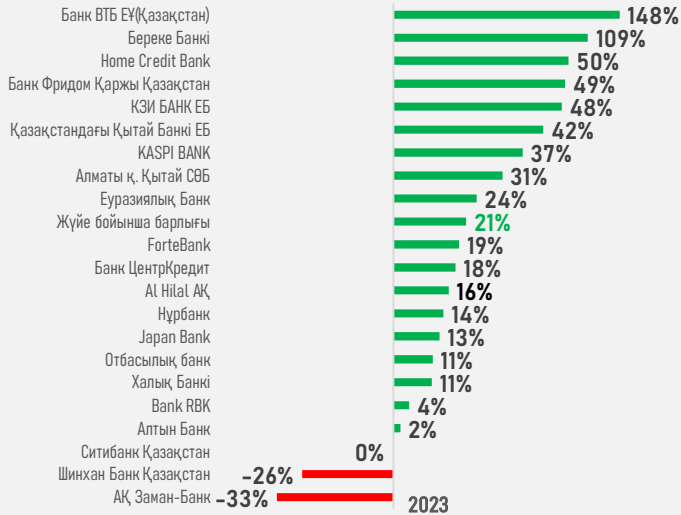

** Деректер көзі: ҚРҰБ

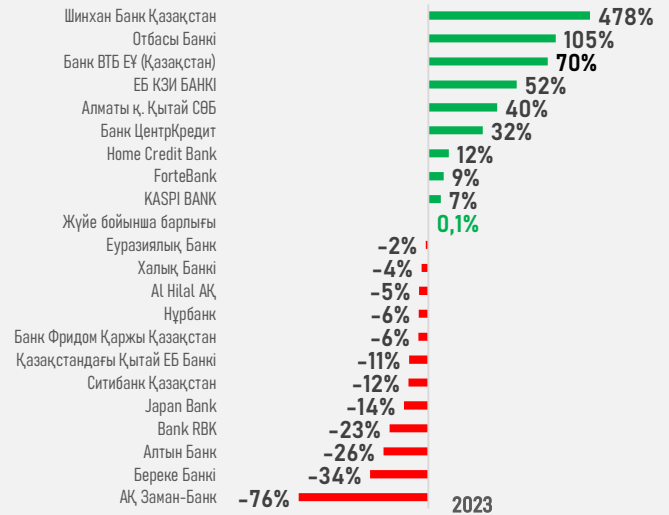
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2023

Халықтың және корпоративтік ұйымдардың депозиттері*

Жеке тұлғалардың депозиттерінің динамикасы

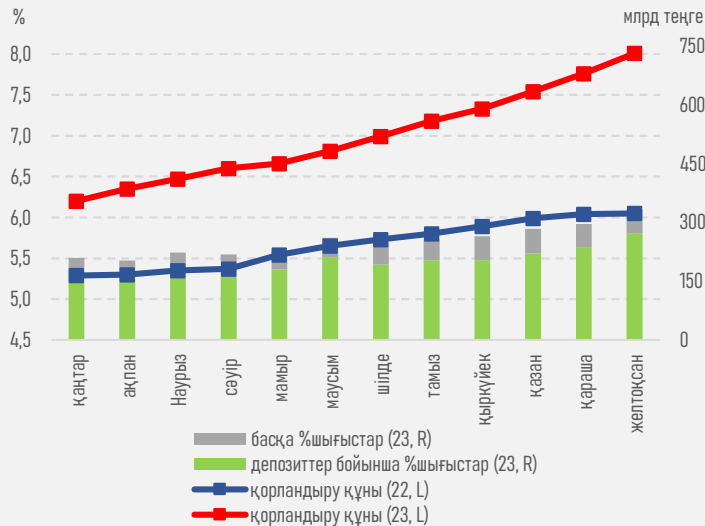

Заңды тұлғалардың депозиттерінің динамикасы

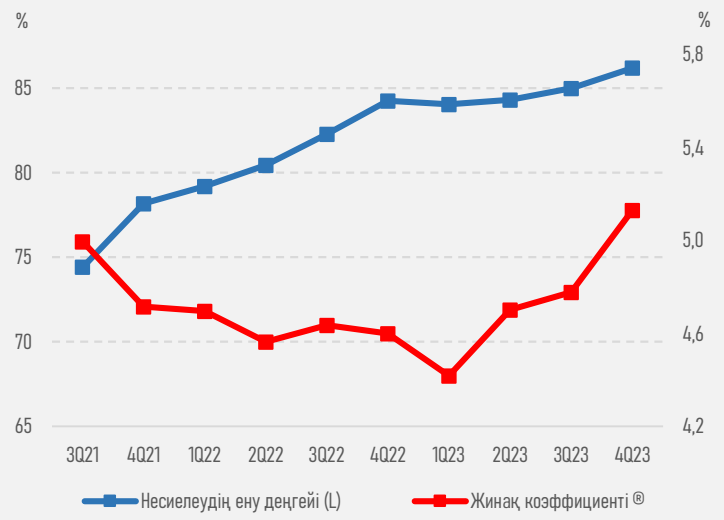

Қорландыру құны және жинақ коэффициенті*

Қорландыру құны¹

Несиелеудің ену деңгейі² және жинақ коэффициенті³

¹ Қорландыру құны-сыйақы төлеуге байланысты пайыздық шығыстар / міндеттемелер.

² Несие берудің ену деңгейі-қарыз алушылардың бірегей санының жұмыспен қамтылған халық санына арақатынасы.

³ Жинақ коэффициенті-үй шаруашылықтары салымдарының халықтың жалпы табысына қатынасы.

* Деректер көзі: ҚРҰБ, СЖРА ҰСБ БКБ

Резюме

2023 жылы банк секторы балансының валютасының өсуі операциялық ортаның елеулі жақсаруы аясында екі таңбалы қалыптасты (ЖІӨ бұрын 3,2%-дан 5,1%-ға дейін жеделдеді, инфляция 20,3%-дан 9,8%-ға дейін баяулады, базалық мөлшерлеменің төмендеу циклі басталды, Инвестициялар бір жыл бұрынғы 7,9% - дағы көрсеткіштен 13,7%-ға өсті).

Несие портфелінің өсуі, оның жоғары сапасының сақталуы және қаржылық емес бизнестің одан әрі кеңеюі аясында банк қызметінің рентабельділігі көрсеткіштерінің өрлемелі серпіні жалғасты, бұл секторды капиталдандыру деңгейіне және рейтингтік агенттіктердің әрекеттеріне оң әсер етті.

Міндеттемелер жағында экономиканың жекелеген секторларына салық жүктемесінің ұлғаюы және валюталық салымдардың құлдырауы аясында корпоративтік салымдардың бейтарап динамикасы байқалды, бірақ бөлшек депозиттердің көлемі номиналды жалақының (9M23 үшін +16,9%) ұлғаюы және теңгелік салымдарды қорғау бағдарламасы шеңберінде қосымша 10% есептеу (Т 307 млрд) аясында айтарлықтай өсті.

Пассивтердегі оң үрдістердің ішінде "ұзақ ақша" үлесінің 6,3-тен 7,5%-ға дейін (барлық міндеттемелерден) өскенін атап өтеміз: жинақ салымдары Т 477 млрд-қа, облигациялар Т 592 млрд-қа өсті, бұл экономика субъектілеріне ұзақ мерзімді кредиттер беру мүмкіндігіне пайдалы әсер ететін болады. Сонымен қатар, ағымдағы жылы кредиттер бойынша баға шарттары базалық мөлшерлеме мен қорландыру құнының күтілетін ұзақ мерзімді төмендеуі, сондай-ақ экономикадағы кредиттік тәуекелдің жақсаруы салдарынан жақсаруы мүмкін.

Бұл ретте бөлшек Кредиттеу сұраныстың қанығуының және реттеуді қатаңдатудың табиғи себептерінің үйлесімінде баяулауын жалғастыра алады, ал бизнесті кредиттеуде ақша-кредит жағдайларын қалыпқа келтіру, реттеушілік ынталандыру шаралары және кейінге қалдырылған сұранысты іске асыру аясында одан әрі жеделдету байқалуы мүмкін (кредит алуға ниет білдірген кәсіпорындардың ең көп үлесі ҚРҰБ сауалнамасына сәйкес өңдеу өнеркәсібінде, саудада және құрылыста атап өтілді нақты сектор кәсіпорындары).